

Natuurwaarden en Landschappelijke waarden van de kust

Wensen/eisen van WBWK voor de Kustvisie Westland

Voor het Kustoverleg van 15 november

WBWK / Natuurpunt Westland Aad van Uffelen 15 november 2017

In het overleg over de Kustvisie Westland gaat het bijna uitsluitend over de economie en recreatie. Wel of geen strandhuisjes, bouwen, meer parkeerterrein, infrastructuur, extra paden, ruimere mogelijkheden voor horeca en zo voort. Natuur komt onvoldoende aan bod terwijl het toch prioriteit nummer 1 moet zijn, juist omdat natuur zo schaars is in Westland. Hoe kan je natuur en recreatie combineren en vooral hoe kan je natuur versterken zodat het niet onder de voet wordt gelopen door alle bouwdrift in Westland?

WBWK benadrukt dat het niet alleen om natuur gaat, maar ook om het belang van de (rust zoekende) recreant. Er is nu een schrijnend tekort aan natuurlijke recreatieruimte in de regio en zeker in Westland. Wonen, werken en recreëren, moeten in balans zijn, in Westland betekent dat er naast faciliteren voor meer woningbouw en bedrijventerreinen, ook groot moet worden ingezet op groene (en blauwe) recreatie zowel langs de kust als in het achterland.

Is het in het overleg naar de kustvisie wel duidelijk wat de **natuurwaarden** van de kust zijn en welke habitats en diersoorten (extra) bescherming nodig hebben? En hoe is het gesteld met de **landschappelijke waarden** en de **ruimtelijke kwaliteit**?

De Westlandse kust kan de toenemende druk van verstedelijking niet aan. Westland is de minst groene gemeente van Nederland en door ontbreken van voldoende goede natuur in Westland heeft dat directe invloed op de natuurwaarden en de landschappelijke waarden van de kust. En dat is weer van directe invloed op de kwaliteit van de leefomgeving in Westland en dus ook op de ruimtelijke kwaliteit. Door de intensivering van woningbouw en de komst van steeds meer bedrijven neemt de druk op de schaarse natuur en vooral op de kust snel toe. Daarom moet Westland er alles aan doen om in de woon-werkomgeving veel meer groen en recreatiemogelijkheden te ontwikkelen. En gelijktijdig de kust ontlasten. Ruimtelijke kwaliteit, Natuurwaarden en Landschappelijke waarden moeten samen optrekken.

Dit is van essentieel belang bij het opstellen van de Kustvisie Westland en een bestemmingsplan kust. Daarom brengt WBWK deze punten in voor de ontwikkeling van de Kustvisie Westland. De hieronder gegeven begrippen Natuurwaarden en Landschappelijke waarden vragen om concretisering voor de Westlandse kust. WBWK wil dat in de Kustvisie de natuurwaarden en de landschappelijke waarden speerpunten worden.

Begrip: de betekenis van natuurwaarden

aanduiding en of beschrijving voor waardevolle natuurlijke aspecten van een bepaald gebied, zoals natuurschoon, biodiversiteit, bepaalde habitats, schoon water, het aanwezig zijn van bepaalde planten -of diersoorten, (weidevogels, ganzen, kustvogels, zeedieren, dassen, insecten) bomen, struiken, gebieden met waardevolle biologische aspecten, gebieden van aardwetenschappelijk belang, en het afwezig zijn van licht- of geluidoverlast. Ook de aanduiding aardkundig monument (Staelduinsebos) geeft duiding van natuurwaarden.

Begrip: de betekenis van de landschappelijke waarden

De landschappelijke waarde is een veel gebruikt begrip uit de ruimtelijke ordening. Het geeft een zekere waarde en kwaliteit aan van een omgeving. Dit wordt ontleend aan een aantrekkelijk ruimtelijk beeld dat niet verstedelijkt, dus niet bebouwd is en niet is verrommeld. Hoe meer versterking (bebouwing) hoe minder landschappelijke waarde. Het kustlandschap van Westland heeft ondanks dat direct achter de kust het 100 % is bebouwd, toch onvervangbare waarden van rust, donkerte, stilte en weidsheid.

Een vrij uitzicht op en rond de duinen en de omgeving maakt de landschappelijke waarde groter. Ook de aanwezigheid van bomen, struiken en een gevarieerde flora en fauna, en soms ook water, kleine natuurlijke landschapselementen, begroeide bermen, hagen e.d. verrijken het landschap en dus de landschappelijke waarde. Ook cultuurhistorische elementen spelen er een rol in.

Landschappelijke waarden van de kust vinden we ook en vooral in de openheid, ruimtelijkheid en gevarieerdheid van het landschap.

De ruimtelijke kwaliteit van het geheel van de kust, de zee, het strand, de duinen en de binnenduinranden met aanpalend gebied moeten worden geborgd in de kustvisie Westland. Daarbij is versterking van de natuurwaarden en de landschappelijke waarden en kwaliteit belangrijk.

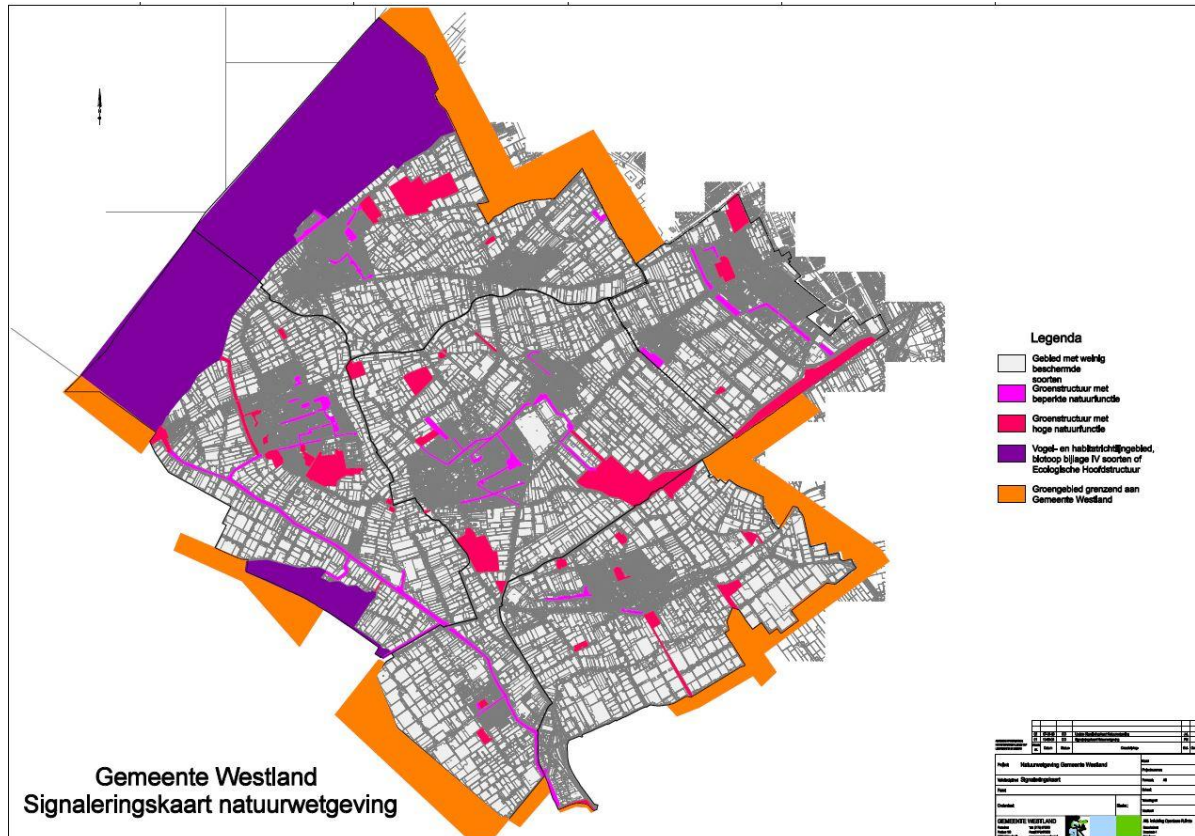
-

WBWK wil:

1. Dat in de kustvisie de Natuurwaarden en de Landschappelijke waarden van de kust worden opgenomen, geconcretiseerd en beschreven. Daarbij moet worden uitgegaan van de vloedlijn tot en met een strook van ca. 500 meter achter de binnenduinranden. (zie ook het Kustpact hiervoor)
2. Dat bij de vaststelling van de kustvisie deze waarden een centrale rol spelen om het bijzondere en natuurlijke karakter van de kust te beschermen en versterken.
3. Dat de natuurwaarden en landschappelijke waarden meetbaar en controleerbaar zijn?
4. Dat in de kustvisie wordt aangegeven hoe de natuurwaarden en landschappelijke waarden zullen worden versterkt. Het is beslist nodig dat bij alles wat bij de kust gebeurt er een achterlandstudie komt om gevolgen bij besluitvorming mee te kunnen wegen.
5. Dat wordt vastgesteld hoe de EHS (Ecologische Hoofd Structuur) (NNN) NatuurNetwerkNederland de natuurwaarden en landschappelijke waarden van de kust kan versterken.
6. Dat wordt vastgesteld hoe het is gesteld met de biodiversiteit in de gemeente Westland en specifiek langs de kust. De gemeente moet antwoord geven op de vraag: Wat is de ecologische kwaliteit van de kust en is die afgelopen jaren verbeterd of verslechterd en welke gevolgen heeft de kustvisie en de uitwerking daarvan voor die ecologische kwaliteit?
7. Dat wordt vastgesteld welke soorten flora en fauna onder druk staan of in direct gevaar zijn. *(gegevens hierover (biodiversiteit) zijn er wel, maar worden geheim gehouden bij beheerorganisaties en de Provincie. Gem. Westland moet ervoor zorgen dat deze gegevens openbaar worden om goed beleid te kunnen voeren)*
8. Dat duidelijk wordt wat de nadelige invloed van stikstof en andere vervuiling is op de natuurwaarden en welke maatregelen de gemeente neemt om die schade te voorkomen en/of natuur te herstellen.
9. Dat wordt vastgesteld wat de directe en indirecte invloeden op de natuurwaarden en landschappelijke waarden zijn van economische activiteiten, wonen, toerisme, recreatie, verkeer, luchtkwaliteit, water, zeespiegelstijging etc. Hierbij dient ook de toenemende invloed van de Metropoolregio te worden meegenomen.

10. Dat wordt vastgesteld dat donkerte voor de kustnatuur (en ook voor mensen) van essentieel belang is. Voorkomen moet worden dat er nog meer lichtvervuiling langs de kust ontstaat.
11. Dat wordt voorkomen dat invasieve soorten (vooral planten) zich in de duinen vestigen.
12. Dat wordt vastgesteld wat de invloed is van bepaalde vormen van beheer op de natuurwaarden. (Is daar onderzoek naar gedaan, bijvoorbeeld via beheerders als Dunea, ZHL en HHvD)
13. Dat wordt vastgesteld hoe groot het percentage natuurvriendelijk beheer is, zowel in het kustgebied als in de gemeente als geheel. Wat zijn de ambities op de te bereiken percentages, welke percentages zijn dat?
14. Dat wordt vastgesteld wat de invloed en het belang is van dynamisch kustbeheer op de natuurwaarden.
15. Dat wordt duidelijk gemaakt hoe een extra natuurzone (transitieland) achter de duinen de natuurwaarden en de landschappelijke waarden van de kust kan versterken. Daarom moet in de kustvisie worden vastgelegd dat waar langs de kust kassen verdwijnen minimaal een strook natuur wordt aangelegd direct achter de binnenduinrand. WBWK vindt dat die strook minimaal 300 meter breed moet zijn.
16. Dat wordt aangegeven hoe de gemeente in de kustvisie omgaat om met versturende zaken als: de steeds drukker infrastructuur, wonen, bedrijvigheid, kustrecreatie, overnachten op het strand, strandhoreca met feesten en activiteiten, luchtverontreiniging, gebruik van gif in de buitenruimte en in de glastuinbouw, waterkwaliteit van het oppervlaktewater, grondvervuiling, licht- en geluidsoverlast, maar ook zeeverontreiniging, stikstofdepositie, vergrassing van de duinen, los lopende honden, katten etc. De gemeente moet aangeven hoe nadelen en schade als gevolg van de genoemde activiteiten, aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, wordt voorkomen.
17. Dat de gemeente een duidelijke **natuurwaardenkaart** voor de westlandse kust ontwikkelt. En in natuurwaardenkaarten alle groene gebieden in de gemeente beschrijft.
(Opm. Westland heeft een (verouderde en weinig gedetailleerde) Signaleringskaart Natuurwetgeving die wordt gebruikt bij bestemmingsplannen e.d. Naast deze kaart is er een beschrijving van die gebiedjes. Zie hieronder de signaleringskaart natuurwetgeving Westland, oude versie, zonder de Poelzone.)

Opm. U kunt de kaart bij de hoek pakken en vergroten om de legenda te kunnen lezen.

Toelichting: In een natuurwaardenkaart moeten na een nulmeting alle flora en fauna van een gebied in kaart worden gebracht. Alle beschermde soorten moeten in de kaart komen, gekoppeld aan terreintypen. In de natuurwaardenkaart staan dus de soorten van tabel 2 en 3 van de Flora en Faunawet (Wet Natuurbescherming 2017) en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zoals de reiger. Ook concentraties van soorten worden in de natuurwaardenkaart vermeld.

Beheerplannen en gegevens van ZHL en Dunea geven informatie over aanwezige soorten Flora en Fauna, is die informatie bekend en beschikbaar?

Verwijzing en bronnen:

<http://edepot.wur.nl/364043>

http://www.pbl.nl/dossiers/biodiversiteit/content/Graadmeter_natuurwaarde

<http://edepot.wur.nl/19884>

<http://www.clo.nl/indicatoren/nl205205-trend-kwaliteit-natuurtypen>

<https://www.ecoshape.org/nl/themas/leefbare-steden/hogere-natuurwaarden/>

<http://www.natuurlijkezaken.nl/aanbod/natuurwaardenkaart>

<https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid:1ecf0907-d4a7-4ddf-892f-cd6d0d69eea4/datastream/OBJ>

<http://www.dynamischkustbeheer.nl/>

<https://www.groeneruimte.nl/dossiers/ehs/home.html>

<https://www.natuurmonumenten.nl/sites/default/files/Visie%20Natuurmonumenten%20op%20natuur%20en%20landschap%20in%202040.pdf>

NNN

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>

Westland in 2040

https://www.gemeentewestland.nl/fileadmin/documenten/wonen_bouwen_en_verhuizen/Structuurvisie_Westland_2025.pdf